

Handwritten in ink
p. 100

Kršćanstvo in sedebne krize.

I. Uvod. Živimo v dobi kriz na vseh važnejših področjih življenja. V glavnem bi lahko razlikovali: duhovno, socialno in gospedarske ter posebej še politične krizo.

O teh treh krizah bomo na kratko spregovorili in pogledali v kakšnem odnosu je do njih kršćanstvo, posebej kakšen pomen ima za njihovo reševanje.

II. Duhovna kriza:

~~V čem se kaže duhovna kriza naše dobe, kateri so njeni najvažnejši znaki?~~

1/ Prevladovanje materialističnega življenjskega nazora. Tu ne mislimo samo na svetovno nazorski materializem, temveč na tisti praktični življenjski nazor, ki človeka žene samo za materialnimi dobrinami in njihovim uživanjem. *Kriz idealizma. Razumimo - razudaralo!*

Ta materializem ni razširjen samo med pristaši svetovno nazorskega materializma, temveč prevladuje tudi v dušah pristašev drugih svetovnih nazorov, da tudi v dušah sicer vernih kristjanov in katoličanov.

Pomislimo le kako se ljudje danes vse vprek ženejo z vsemi silami, da bi si nagromadili čim več imetja in bi si svoje življenje vnanje kolikor mogoče izboljšali, si privoščili in mogoče ušle.

~~voščili vse mogoče užitke.~~

Naravna posledica tega duha je, da se opa-
 ža povsod divja tekma v napredku vnane civilizacije, med tem
 ko je prava kultura potisnjena v ozdaje in jo le malekdo še
 pravilno ceni. Časopisje je izpedrinilo lepe knjige, kino ograj-
 za gledališče, fotografija slikarstvo, spleh obrt umetnost. Res-
 nična znanost se umika zgolj tehničnim vedam itd.

Ta vnanja usmerjenost ~~mediknigixhčkixkix~~ je
 kriva, da se modernega človeka polašča tisti nemir, ki se radi
 njegga ženemo za vsakevrstnimi rekordi, spleh za ~~xnaxjixkixkixkix~~
~~xixkix~~ vnanjimi uspehi. Kdor najbolje teče, vrže najdalj kopje,
~~napredje tehi~~ utd je junak dneva, za xrxkixixim narod in državo zaslužan člo-
 vek.

Tej praznini v človekovi duši odgovarja na
 drugi strani nesposobnost za življenje, ~~ixkixjixgixix~~ za žilav boj
 z njegovimi trdotami in težavami. Jasen znak tega so tako mnoge-
 številni sanonori, ki predstavljajo, kolikor ne izvirajo iz res-
 nične blaznosti, le bojazljiv beg iz življenja ezirona pred živ-
 ljenjem.

2/Kriza duha se kaže še v drugem pogledu: Mo-
 derno življenje je vse preveč specializirano, tako da ga nihče
 več ne zajame kot celoto in njima o njen ~~in njej o njeni~~ prave sodbe

To je sicer naravna posledica silnega napredka v znanju, zlasti tehničnem znanju, je pa usodno za modernega človeka. Ta je največkrat samo še specialist, strokovnjek v svoji panogi, vsega drugega ne razume nič več kot navaden otrok. Posledica da se tudi v najvažnejših obče ~~življenjskih~~ življenjskih vprašanjih prav ne znajde, ter ne ve najti pravega odgovora nanje. Zato se ~~moderni~~ moderni človek take lahke oprijemlje najbolj neumnih in usodnih zablod. Komunizem, fašizem, itd.

III. Socialna in gospodarska kriza.

in gospodarske
Bistvo socialne/krize poznano, ~~zato se~~ ~~ben~~ le nakratko naznačil:

1/ Tehnični in gospodarski napredek / v USA
30 sužnjev na osebo/ pa kljub temu silno pomanjkanje, brezposelnost, nered v gospodarstvu, nasprotje med kapitalističnim delodajalskim pa delavskim slojem, razredni boj. ~~Silno bogastvo in~~ ~~gospodarske premoč~~ / samo-
držtvo/ na eni pa

divji razredni boj
~~Silno nasprotje~~ med kapitalističnim, delodajalskim pa delavskim slojem. Nameste da bi dele in kapital v občestveni skupnosti služila, čim popolnejši obči blaginji, si največkrat brezobzirno nasperujeta ter drug drugega uničujeta.

~~≠~~ Silno bogastvo in gospodarska premoč /samo-
držtvo/ na eni pa obubožanje ljudskih množic na drugi strani.
 Na mesto da bo gospodarstvo/^{vsaj posredno} služilo čim popolnješi za-
 doveljivosti ljudskih potreb, se uprav najbogatiji viri in najdobička-
nosnejša gospodarska podjetja postavljena v službo zasebne-
mu velekapitalu in njegovemu stremljenju po čim večjem dobič-
ku. Tudi gospodarska politika držav je v največji meri postav-
ljena v službo zasebnemu velekapitalizmu. (Qued. a.)

~~W~~ ~~Posledica vsega tega: Kljub vsenu tehničnemu~~
~~in mehaničnim~~
~~in gospodarskemu napredku /v USA že sužnjevi na osebo/ vlada~~
~~v gospodarstvu silen nered, ki se kaže v težkih gospodarskih~~
~~krizah, uničevanju velikanskih množin gospodarskih dobrin, med~~
~~tem ko ljudje drugod trpe največje~~ ~~ponašanja~~ ~~ponašanje,~~
~~brezposelnost.~~

2/ Ljudje iščejo rešitve v zxxx blođnih gospodar-
skih in socialnih nazerih in gibanjih, v komunizmu in boljše viz-
mu na eni pa v prav take nasilnem in nevarnem fašizmu na dru-
gi strani. Zaradi velikih gospodarskih in socialnih težav naše
dobe se ljudje odvrčajo od xxxxxx zdravih, v šlxxxxkixxxxx
v naravi in utemeljenih socialnih nazerov ter prevračajo
osnove zdravega ljudskega sožitja. Še več zavračajo čelo vers-
ke in moralne temelje takega sožitja ter se oklepajo najbolj
blođnih nazerov.

IV. Politična kriza.

Od velike francoske revolucije naprej se je politično življenje v Evropi razvijalo v smeri čim večje svebode in samoodločbe vseh ljudskih slojev. Splošna in enaka veljavna pravica, demokratska vladavina. *(permanen)*

Res je imel ta način demokratskega vladanja velike napake ter ni bil kos sodobnim gospodarskim in socialnim nalogam držav, potreben je bil znatnih sprememb in dopolnitev.

Toda namesto tega se je smer javnega življenja odvrnila proč od osnovnih demokratskih idej k nasilnim protidemokratskim vzorom boljševizma in fašizma. Stare, v težkih revolucijah praherjane demokratske svoboščine se propadle, tudi enakepravnosti ni več, povsod odloča le sila, ki se ne ustavi ni ter verskimi ti ne pred kulturnimi/vrednotami in ustanovami. Boljševiška in fašistična država hoče zase vsega človeka, vse njegove telesne in duševne sile. Zato ne more prav trpeti poleg sebe nobene svobodne vere in cerkve.

Tako se iz razvoja, ki je vsaj po svojih osnovnih idejah vedil k čim popolnejši samovladi ljudstva na vseh področjih javnega življenja, vračano v dobo absolutizma in slepe pokerščine raznim samodržcem in take zvanim führerjem, dučenjem in drugim takim voditeljem. Najhuje pri vsem tem pa je,

da se premnogi ljudje sami za ta razvoj navdušujejo ter sami radevoljne prepuščajo vse skrb in vse svoje usode različnim voditeljem, če jih ti le znanje s spretno reklamo in vnanjim bleskom za to pridobiti. Vračamo se v dobo ko je rimska držala za časa Cezarjev po besedah Juvenala: zahtevala za svobodo le kruha in iger.

V. Kaj pravi krščanstvo na vse to, kaj nam nudi proti temu?

a/Glede duhovne krize: Rešitev je edino le v odvrnitvi od materializma in materializma. Te pa je mogoče edinele pod onostranskim krščanskim vidikom, ki nas take izrazite in odločno uči ceniti duhovne in moralne vrednote.

Seveda ni dovolj da se oprijemljeno krščanska in njegovih življenjskih nazoren zgolj vnanje, da se vnanje priznava ne k njim, temveč gre za te da se jih resnično oprinemo ter po njih živimo. - toda če te sterimo, potem dobivajo vsa vprašanja kjer se danes kaže kako znaterializirano je vse naše življenje povsem drugačen smisel:

1/Skrb za materialne dobrine, premoženje in bogatsvo ima pod krščanskim vidikom povsem drugačen smisel. Čim več ima (Prilika . Talentih) kdo tem manj je njegove. tem večje so njegove dolžnosti.

Čezmerno uživanje materialnih dobrin, življenje v bogatsvu.

je ovira da dosežemo svoj cilj // Civilizacija in njene dobrine so le ponoček za življenje ne pa cilj.

2/ Visoki socialni položaji in ž njimi združena čast so ničevi, realna pa ja se težke in odgovornosti polne dolžnosti ki so ž njimi združene. // Še bolj ničevi so uspehi, ki se kažejo v vsakovrstnih rekordih, kjer ne gre za prave notranje vrednote in ne za služno celoti.

3/ Prave krščanske pojmovanje daje življenju globek smisel ~~XXXX~~ kerda najgloblji smisel vprav tedaj ko je najtežje ko je združeno z največjimi žrtvami in največjim trpljenjem. Zato resničem kristjan spleh ne more ~~XXXXXX~~ pri polni zavesti obupati nad življenjem marveč ga nosi junaško ter pokaže vse svoje veličine vprav tam ko drugi obupujejo.

4/ ~~Samo tako gledanje pa nas usposablja za tako izpolnjevanje vsakovrstnih socialnih nalog ki nam jih nač pas nalaga. Tudi za to treba silne mogo idealizma in požrtvovalnosti.~~

b/ Glede gospodarske in socialne krize. Ta kriza je sicer v veliki meri organizacijska, potrebna je posnova ustanov, vendar je prav tako tudi kriza duha, je za njeno rešitev potrebna prepred ~~XXXXXX~~ nravi.

Če se zamislimo v naloge neve družabne in gospedarske organizacije, kakršna bi ustrezala občestveni ureditvi družbe, se nam pojavi vprašanje, kje dobiti ljudi, ki bodo tem nalogam kos pa zlasti, ki bodo vse svoje gospedarske in socialne dolžnosti zares vestno izpolnjevali. *Dok. nam jih nima G. Dr. Kubišnik*

1) Podjetnik in njegve naredne gospedarske ter socialne naloge. /Prin. nar. socialistične ureditev/ Te naloge bo dobre izpolnil samo tisti, ki se zaveda svoje moralne odgovornosti. To pa je le človek prežet globkega verskega mišljenja.

2) Delavci in njihove strokovne organizacije imajo zopet velevažne gospedarske in socialne naloge katerim bodo zvesto služili le iz pravega krščanskega pojmovanja svojih dolžnosti. Vsak delavec je vreden plačila - toda le pošteno delo je vredno poštenega plačila.

3) V moderni organizaciji gospodarstva razpolagajo posamezniki z velikanskimi množinami narednega inetja. Zato je le on pristno krščanskem pojmovanju njihovih dolžnosti mogoče da svoje gospedarske moči ne izrabijo zgolj zase. Poštenje, kakršno zahteva krščanstvo je tu najvažnejše.

c/ Glede politične krize.

Tu velja najprej vse kar sem ravnokar povedal. Zakaj.

gospedarski in socialni problemi naše dobe se v največji meri politični problemi. Vse zavisi od politike.

Glede tistih vprašanj kjer se kaže ~~xx~~ najgloblja politična kriza naše dobe ^{to je glede} zavračanje osnovnih demokratičnih idej, beg pred odgovornostjo za lastno usodo in voditeljstvo, sploh beljševizem in fašizem: treba reči, da ~~xx~~ se tiči politični sistemi ki človeka popolnoma podrejajo državi in njeni oblasti nikakor ne daje spraviti v sklad s krščanstvom, to ceni človeka in njegove neumerječe dušp mnogo previsoko, da bi ga moglo ~~xxxxx~~ kot sužnja prepustiti totalitarni vsemoči države in njenih organov. Krščanstvo je proti tem zablodam našega časa najvažnejša obramba.

d/Sklepna misel: Na vseh področjih kjer ~~xxxxx~~ preživljane danes najhujše krize, je krščanstvo edina zares odresilna ideja. Seveda ne samo krščanstvo po inenu temveč v dejanju. Bodi me celi kristajni in katoličani pa bomo največ pripomogli k rešitvi najtežjih problemov naše dobe. Seveda ne smemo pozabiti da nera biti naše krščanstvi aktivno, dejavno, sedebno krščanstvo nas nikjer ne ovira da rešujemo sedebna vprašanja tako kaer zahteva naš čas - tudi nasproti beljševikom in komunistom smo lahke povsem moderni in dovolj radikalni, kjer koli je to potrebno in pametno - treba le da smo zares živi ^{aktivni} pa sedebni.